

веденням обліку та складанням звітності. Таких перекручень і помилок звичайно здебільше можна було б уникнути, якби була обов'язковою аудиторська перевірка і для малих підприємств. Це дозволило б запобігти отриманню недостовірної інформації як внутрішнім, так і зовнішнім користувачам.

1. *Малий бізнес: правовий статус і бухгалтерський облік підприємств* / Авт. укл. В.Б. Авер'янов, В.П. Нагребельний та ін. К., 1993. (рос. мовою). 2. *Загородній А.Г., Усач Б.Ф. та ін. Бухгалтерський облік та аудит підприємницької діяльності*. Львів, 1995. 3. *Хом'як Р.Л., Загородній А.Г. Бухгалтерський облік та оподаткування малих форм підприємництва*. Львів, 1994.

УДК 338.4 : 659

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

© Рудавська І., 2000

ДУ «Львівська політехніка»

Проаналізовано сучасний стан інформаційних технологій з фінансово-економічного погляду як один з ключових факторів сприяння підприємницькій діяльності; виявлено невідповідності величин заробітної плати і вартості техніки та інформаційного забезпечення на підприємстві.

This thesis is devoted to the analysis of the influence of mis on business activity. It helps to examine such factors as wages and mis costs for organisation.

Кожне підприємство для прийняття ефективних економічних рішень потребує інформації. Більшість помилкових рішень пов'язане з нестачею інформації. Отримання її дає змогу значно понизити величину ризику, пов'язану з прийняттям невірних рішень. Проте інформація коштує грошей. Тому, щоб визначити кількість необхідної інформації, потрібно порівняти граничні вигоди з граничними витратами.

Для визначення вартості інформаційного забезпечення фірми потрібно враховувати такі фактори: матеріальні ресурси впровадження технічних засобів інформаційного забезпечення, людські ресурси та інформаційні ресурси. Ці фактори тісно пов'язані між собою. Нова інформаційна техніка в разі її ефективного використання допомагає звільнити персонал від виконання одноманітних завдань. А це означає, що надалі люди будуть займатися такими видами діяльності, які не можуть виконуватись машинами. Застосування на підприємстві такого підходу вимагає від персоналу достатньо високої кваліфікації, але одночасно зменшує кількість працівників. У такий спосіб відбувається процес інтеграції завдань на робочому місці. Наявність комп'ютера, а також полегшений доступ до баз даних в режимі окремого користування робить можливим для однієї людини на своєму робочому місці виконувати цілий комплекс операцій, які раніше вимагали

спеціальної професійної підготовки, знань, навиків, а також спеціальних допоміжних засобів. Тобто роботу цілого колективу добре підготовлених спеціалістів при застосуванні нової інформаційної технології може виконувати двоє-троє працівників [1]. Це зменшує витрати підприємства на заробітну плату, нарахування податків тощо.

Економічні аспекти виробництва пов'язані з відповідями на запитання, що виробляти, як і для кого. Економічні рішення часто набувають форми аналізу витрат і вигоди, яку можна отримати, прийнявши те чи інше рішення (cost-benefit analyses). У процесі виробництва конкретного виробу може бути прийнято багато рішень. Чи є для нього ринок? Які будуть витрати виробництва? Яка оптимальна ціна виробу? Виробничі рішення повинні бути прийняті відносно кількості людей, зайнятих у виробництві, часу роботи обладнання, необхідних матеріалів тощо. Проходить процес ідентифікації, виміру і передачі економічної інформації з метою забезпечення інформаційних оцінок і рішень користувачів цієї інформації – екзаунтінг (accounting). Управлінський екзаунтінг являє собою забезпечення економічною інформацією, необхідною для управління. Отже, він пов'язаний з потребами керівництва у формуванні політики та планів підприємства, визначенні методів та засобів прийняття управлінських рішень [2].

Сучасні інформаційні технології, що базуються на професійному використанні інформаційних ресурсів, дозволяють управлінням ефективно працювати, мінімізуючи ризик. Зростання ефективності процесу управління, поява нових виробів і видів діяльності стали можливими завдяки позитивному впливу інформаційного забезпечення і телекомунікацій. Інформатизація сприяє значному зростанню обсягу використовуваної інформації завдяки збільшенню пам'яті та пришвидшенню опрацювання; значно зросла надійність інформації – нові методи запису даних зменшують ризик помилки у співвідношенні 10000:1.

Поєднання інформатики і телекомунікацій на підприємствах послаблює територіальні обмеження і частково часові завдяки можливості постійного поповнення пам'яті. Воно дозволяє замінити переміщення людей, матеріальних ресурсів і товарів переміщенням інформації або ж пришвидшити передачу інформації і підвищити її надійність. Звідси випливає зменшення витрат, скорочення строків реагування, більша узгодженість дій, краще використання наявних ресурсів. Отже, переваги, пов'язані з використанням нових технологій, ґрунтуються на двох явищах, а саме: швидкій передачі значної кількості інформації і можливості використання на відстані великої бази даних або значних потужностей виробництва, які через свою вартість неодмінно централізовані. Вплив нових технологій настільки значний, що вони змінюють співвідношення різних видів діяльності на підприємстві, а отже, його внутрішню організацію та ієрархію пріоритетів. Деякі фірми, наприклад, спеціалізуються на передачі інформації (bitmoving companies). Цей новий вид продукції, що розвивається для внутрішніх потреб, поступово починають пропонувати клієнтам.

Під час впровадження нової техніки на підприємстві виникають певні труднощі. Приватні підприємства, особливо у сучасних ринкових умовах, повинні бути рентабельні. Впровадження нової техніки виправдане лише тоді, коли прибутки перебивають витрати. Прийняті рішення мають узгоджуватись з проблемами підприємства. Потрібно уникати надмірної потужності обладнання і програмного забезпечення. Слід проаналізу-

вати усі потреби, а також наслідки впровадження нових процедур опрацювання інформації, щоб запобігти появі непередбачуваних витрат.

Необхідно також проаналізувати рентабельність. Впровадження інформаційної системи виправдане лише за умови, що вона досить швидко посилить конкурентоспроможність підприємства. Тож при вивченні потреб слід зважати на ці особливості, щоб визначити межі і умови поширення інформаційної системи у фірмі. Окремо необхідно розглянути, чи не краще буде доручити реалізацію всіх чи певних інформаційних робіт спеціалізованій фірмі (такий спосіб вирішення проблеми користується успіхом у підприємств) [3]. Якщо вигода від купівлі інформації V_k буде такою самою чи більшою від самостійного отримання інформації V_o ($V_k \geq V_o$), то таку інформацію дешевше купити. Якщо ж навпаки – $V_k < V_o$, то краще понести необхідні видатки і самостійно реалізовувати необхідні інформаційні роботи.

В економічних реаліях нашої країни існує ще один важливий аспект, який потрібно враховувати, оцінюючи потребу в інформаційному забезпеченні фірми. Це невідповідність заробітної плати і вартості техніки і програмного забезпечення. Може виявитись вигідно платити невисоку заробітну плату декільком працівникам, замість того, щоб купляти дорогу техніку і програмне забезпечення.

1. Ризер І. *Інформаційна технологія й організація підприємства* // *Проблеми теорії й практики управління*. 1993. 2. Литвинова Е. *"Механізм прийняття фінансових рішень"* // *Бізнес-інформ*. 1996. № 5. 3. Ру Домінік, Сульс Даніель. *Управління* / Пер. з франц. К., 1995.

УДК 339.187.62

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ АТП НА ЗАСАДАХ ЛІЗИНГУ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

© Селюченко Н.Є., 2000

ДУ "Львівська політехніка"

Розглянуто проблеми розроблення проектів оновлення парку рухомого складу АТП, визначено параметри узгодження в лізингових угодах, які впливають на їх ефективність, дано характеристику законодавчим обмеженням щодо цих параметрів, а також рекомендації щодо вибору найбільш привабливого варіанта оновлення.

The article is dedicated to the problems of the project elaboratings for the renovating of a depot. It contains the some characters of the leasing terms, legislative restrictions and recommendations for the choice of the optimum project.

Нестабільність економічного розвитку України диктує необхідність багатоваріантності розрахунків щодо оновлення основних засобів АТП на засадах лізингу та вибору